

JUTTUJA ELIAKSESTA (10-11 LUOKKA, OPETTAJAT)

В 2022 году исполняется 220 лет со дня рождения Элиаса Лённрота (1802-1884). У создателя эпоса "Калевала" была эпическая жизнь! А у вас есть уникальная возможность заполнить в ней пропуски ...

* Обязательно

1. Электронная почта *

1

Elias Lönnrot oli syntynyt 9 p. huhtik. v. 1802, Paikkarin torpassa Haarjärven kylää ja Sammatin kappelia Karja-Lohjan pitäjässä. Hänen vanhempansa olivat pitäjän-räätäli Fredrik Johan Lönnrot ja rusthollarin-tytär Ulrika Antintytär. Ristimänimensä kerrotaan hänen saaneen siten, että se vieras henkilö, joka vei lapsen kirkolle kastettavaksi, oli matkalla unhottanut ne kaksi komeampaa nimeä, jotka oli käsketty lapselle antaa, ja pappi pani sille sen päivän (.. .) nimen *Eliaksen*, jolloin kastaminen tapahtui.

2. 1*

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ 17.4.☐ 9.4.☐ 10.3.

poika käytti enimmänsä aikansa lukemiseen, harjoitellen kuitenkin sen ohessa terveellistä urheilua, varsinkin uintia ja mäenlaskua. Ollaksensa rauhassa toisilta pojilta Elias usein kiipesi kirjoineen puiden oksille. Naapuritorpan vaimo kuuluu aamuisin herättäneen lapsiansa sanomalla: "Nouskaa jo ylös! Lönnrotin Elias on jo aikaa istunutlukemassa." Lukua Elias lienee käyttänyt nälänkin rohtona. Kerran hän näet, nähdessään talon piikojen jauhavan jyvää, kuuluu sanoneen äidillensä: "Äiti, minun on nälkä." Kun äiti vastasi ettei hänellä ollut ruokaa antaa, arveli poika tyynesti: "Jaahah, minä luen sitten." -- Kerran Elias kiipesi isolle kivelle ja sieltä keppi kädessä saarnasi muille lapsille. Ihmiset silloin arvelivat, että "kyllä tuosta pojasta kerran pappi tulee."

3. 2 *

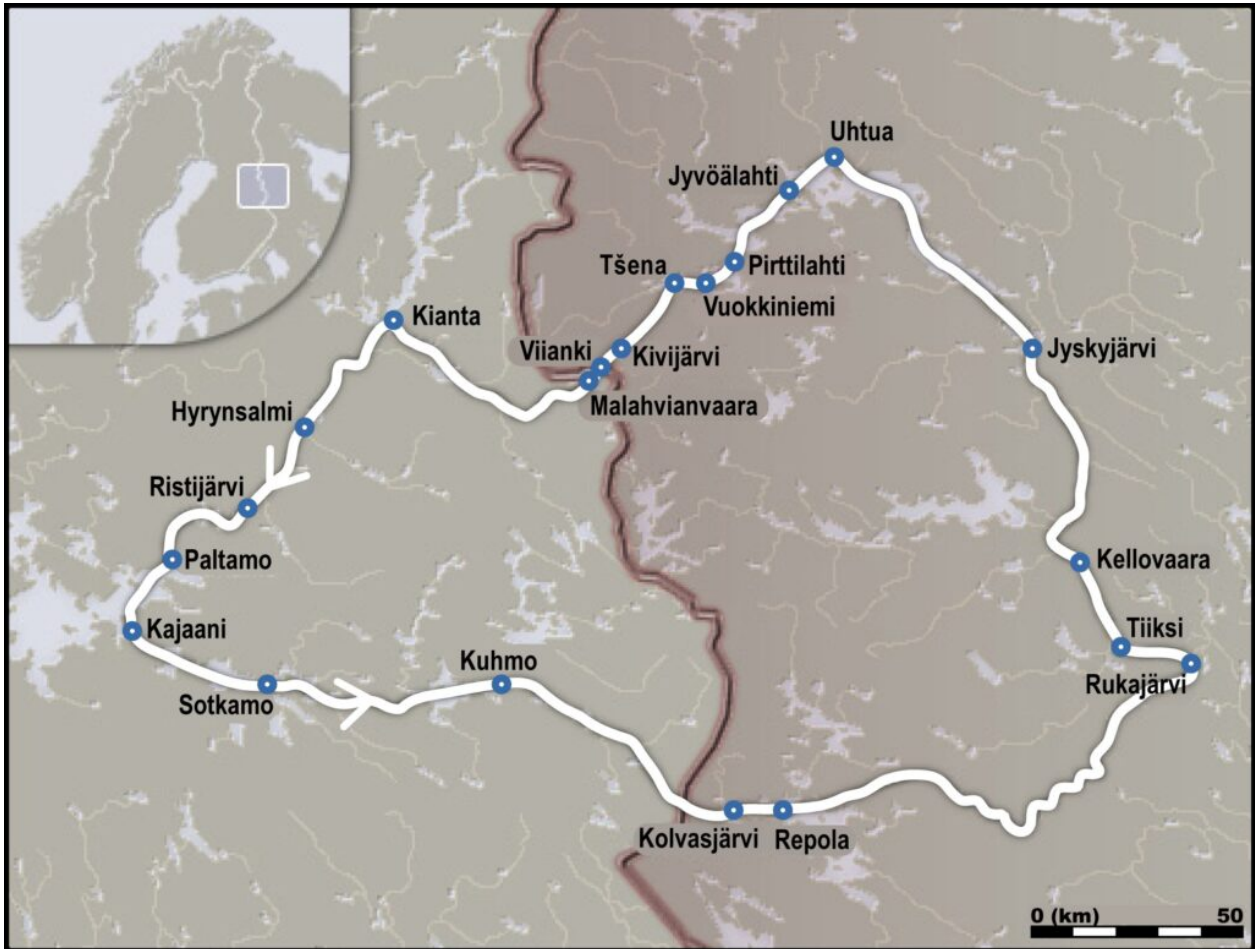
1 балл

Отметьте только один овал.

☐ puun oksalla

☐ katolla

☐ uunissa

Elias Lönnrot kulki kävellen, soutaen, hiihtäen ja kulkuneuvoja niukalti hyödyntäen viidentoista vuoden aikana matkan, jonka pituus vastasi matkaa Helsingistä Ääripisteitä olivat Petsamo, Arkangeli, Viena, Viro ja Inkeri. Tutkimusmatkojen vaivoja olivat kieltäymykset, nälkä, unettomat yöt, syöpäläiset ja suora väkivalta.

4. 3 *

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ etelänavalle

☐ päiväntasaajalle

☐ Pariisiin

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran esimiehenä vuosina 1833-41 toiminut J.G. Linsén ei kannattanut Lönrotin vihkimistä kunniatohtoriksi vuonna 1847, vaan17-vuotiaalla pojallaan Lönrotista pilakuvan. Ironisoiva latinankielinen teksti on suomeksi: "Yksi mies juoksemalla pelasti meille valtakunnan."

5. 4 *

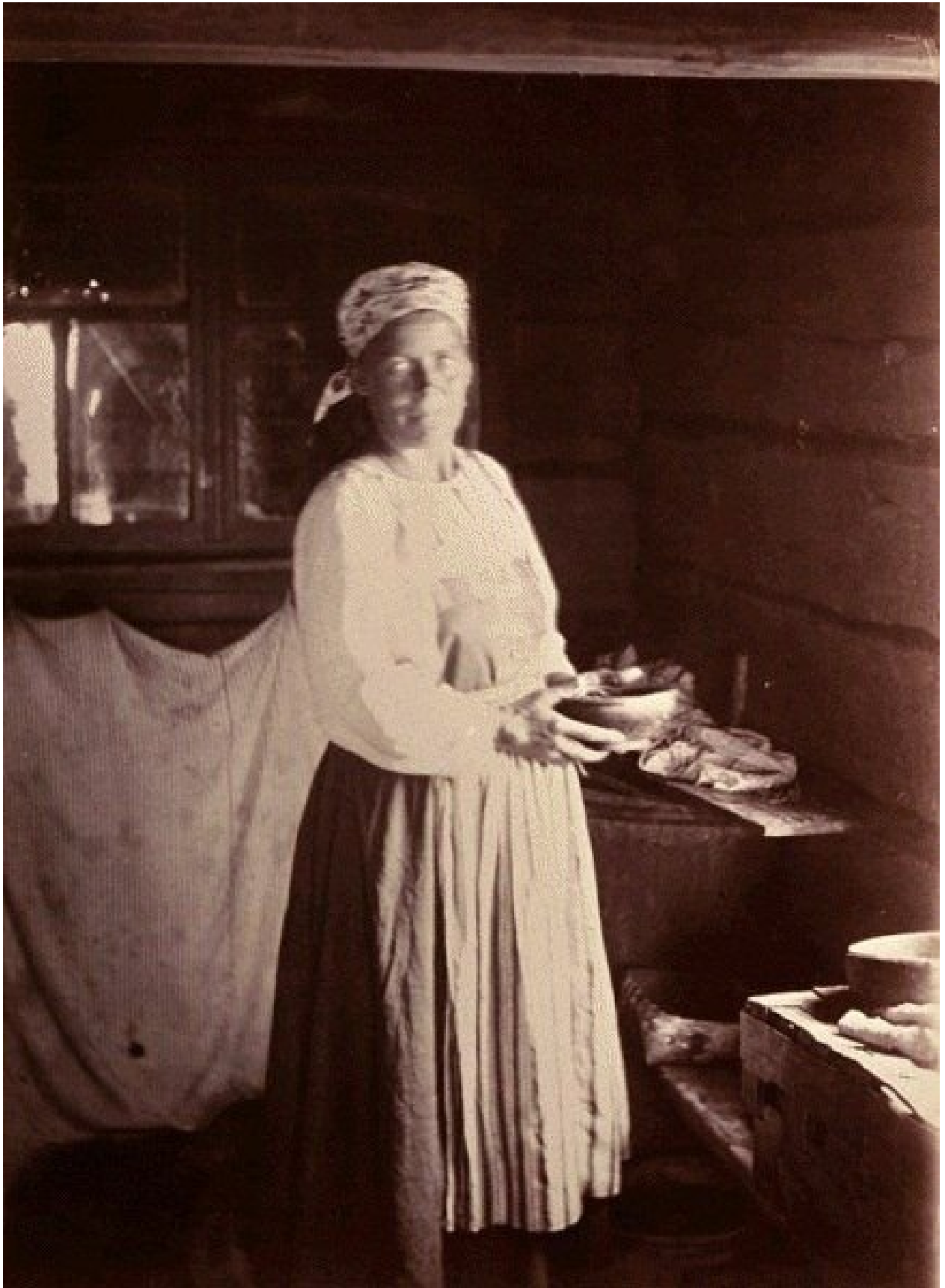
1 балл

Отметьте только один овал.

☐ piirrätti

☐ piirsi

☐ piirteli

Lönnrot, ollessaan matkoillaan Karjalassa, poikkesi erääseen taloon yösjaa hakemaan, jota emäntä ei olisi mielellään hänelle antanut. Silloin Lönnrot sanoi, että: "Minun on nyt tehtävä niin kuin isänikin kerran tällaisessa tapauksessa teki." Kyllä emäntä yösjan antoi. Aamulla emäntä kysyi, mitä hän olisi tehnyt. Lönnrot vastasi:...

6. 5 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ Olisin lähtenyt pois.
- ☐ Olisin polttanut talon.
- ☐ Olisin maksanut 100 ruplaa.

Matkoillaan Karjalassa Lönnrot joutui kerran yöksi salokylän torppaan. Siellä emäntä rupesi pyytämään, että jos vieras voisi neuvoa, miten hän saisi vasikkaonnen, kun häneltä kuolee vasikat aina pienenä. Lönnrot koetti neuvoa, miten vasikkaa pienenä hoidetaan. Mutta emäntä oli niin taikauskoinen, että ei uskonut sen auttavan. Kun Lönnrot näki, että ei taikausko jää vähällä kansasta, otti hän paperia ja kirjoitti latinaksi: "" Tämän hän piloillaan käski laittaa vasikan kaulaan. Toiseen paperiin hän kirjoitti suomeksi, miten ruokitaan ja hoidetaan; tätä käski tarkkaan seurata.

7. 6 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ Jos et elä, niin kuole sitten.
- ☐ Puhtaus on puoli ruokaa.
- ☐ Voi hyvin!

Elias lähti Sammatista ensimmäiselle runonkeruumatkalleen vuonna 1828. Kevät oli kylmä. Talvitamineissa oli huhtikuun 29. päivänä lähdettävä matkaan ja käärittävä kesävaatteet kirjojen ja paperien joukkoon selkäreppuun. Muista tärkeimmistä varusteista mainittakoon pyssy,ja tupakkavehkeet.

8. 7 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ huilu
- ☐ rapapalli
- ☐ sudenraudat

Talvella oli hiihtäminen hänen paras huvinsa. Vielä v. 1882 nähtiin hänen etehisessään Lammin tilalla kahdeksankymmenvuotiaan äsken käytetyt sukset, ne seisoivat siellä pystyssä odottamassa uutta hiihtoretkeä. Suksensa teki hän itse, hän näet aina sai aikaa rakkaaseen veistoonsa, jolloin hän valmisti itselleen ja ystävilleen, milloin kanteleen, milloin, niinkuin myöhemmin aikoina usein tapahtui, jonkun kappaleen omaa keksimäänsä mukavaa ".....", joka myös on kuvattuna yliopiston omistamassa suuressa Lönnrotin muotokuvassa.

9. 8 *

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ kirjoituslautaa

☐ kauhaa

☐ tuolia

9

Kolera raivosi Helsingissä ja lähialueilla vuonna 1831. Elias Lönnrot sai määräyksen lääketieteen kandidaattina mennä apulaislääkäriksi Hietalahden sairaalaan. Tänä kurjuuden aikana sattui sentään ainakin yksi hauska välikohtaus, josta Lönnrot kertoi vielä vanhana sydämensä pohjasta nauraen.

Lönnrot oli tekemässä työtään paljasjaloin ja paitasillaan, kun odottamatta ilmoitettiin, että yrmeystään tunnettu kenraalikuvernööri Zakrevski saapuu sairaalaa tarkastamaan. Neuvokkaasti Lönnrot paneutui vuoteeseen ja isoisältään Mustapää-Matilta peritty tummahko ihonväri tuli tarpeeseen, jos koskaan. Zakrevski pudisti huolestuneena päätään Lönnrotin vuoteen vieressä todeten: "katsopas, kun tuo on niin , se pian kuolee".

10. 9 *

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ musta

☐ sairas

☐ laiha

Tällä episodilla on mielenkiintoinen jatko. Lönnrot hoiti tehtävänsä niin hyvin, että hänestä tehtiin ns kiertävä lääkäri torjumaan koleraa. Tämän hän suoritti niin mallikkaasti, että hän sai huomionosoituksena tsaari Nikolai ensimmäiseltä
 Tämän Lönnrot antoi kihlajaislahjaksi tulevalle vaimolleen Maria Piponiukselle v 1849.

11. 10 *

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ briljanttisormuksen

☐ kuparitaalarin

☐ rannekellon

Kajaanissa jo jonkin aikaa asunut Elias Lönnrot kävi koko kesän sahan rannassa uimassa. Hänen täytyi joka päivä hakea uimahuoneen avain neiti Piponiukselta. Maria kärsi kovasti hampaansa takia ja Lönnrot tarjoutui vetämään sen pois. Kun Maria kysyi maksua, tämä vastasi: "Pyydän palkaksi"

12. 11 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ teidät itsenne
- ☐ teidän hampaanne
- ☐ teidän kätenne

12

Sammatin vehmaan ja vaihtelevan luonnon keskellä Maria sai esimakua paratiisista omenapuineen. Lönnrotin perheellä oli liuta palvelijoita, mutta Maria halusi jakaa vastuuta talon käytännön asioista myös puolisolleen. Elias yritti luikerrella tilanteista huumorillaan. Kun Maria tiedusteli, miten omenapuut olisi paras istuttaa, Elias nosti tyynesti päätään papereittensa keskeltä: "Sen neuvon annan, ettei omenapuita pidä istuttaa"

13. 12 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ latva maahan
- ☐ yksin, ryhmin tai riveihin
- ☐ joulukuusta helmikuuhun

13

Eräs juttu, joka oivallisesti kuvaa tätä kansallista miestä, elää vielä Törngrenin perheen keskuudessa. Kerran kun pitäjän räätäli oli työssä Laukossa, piti hänen valmistaa Lönnrotille päällystakki. Lönnrot, joka lapsena hyvin läheisesti oli tutustunut räätälin ammattiin, leikkasi sen itse. Kuosi, jonka Lönnrot täten antoi mainitulle vaateparrelle, miellytti niin suuressa määrässä kartanon renkejä, että tallirenki Mikko eräänä aamuna ilmestyi Lönnrotin huoneeseen sarkapakka kainalossaan ja pyysi, että Lönnrot siitä leikkaisi hänelle päällystakin "aivan samanlaisen kuin tohtorin oma". Lönnrot suostui kernaasti Mikon pyyntöön, mutta kun veistorenki Heikki seuraavana aamuna astui hänen luokseen sama pyyntö asiana, alkoi Lönnrot käydä kärsimättömäksi ja sanoi: "Tahdot kai että ompelen sen myöskin?" — "En", vastasi varovainen Heikki, ".....".

14. 13 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ räätäli ompelee sen paremmin kuin tohtori
- ☐ sen ompelee rouva Törngren
- ☐ sopii se minulle sellaisenakin

Niin yksinkertainen ja kansallinen kuin Lönnrot koko elinaikansa oli, täytyy hänen elämänkertojansa kuitenkin myöntää, että hänellä jo nuorena oli kolme intohimoa, tosin hyvin viattomia kaikki kolme, mutta jotka kukin vaativat tyydytystä oikealla suomalaisella itsepintaisuudella:

15. 14 *

1 балл

Отметьте только один овал.

- ☐ hyvä kahvi, hyvä tupakka, hyvä paperi
- ☐ hyvä tee, hyvät sakset, hyvät kynät
- ☐ hyvät vaatteet, hyvä musiikki, hyvä uni

Lönnrot ei koskaan rakastanut metsästystä eikä onkimista, joita hän piti eläinrääkkäyksenä. Hän helli niin suuresti eläimiä, että kantoi kärpäsetkin huoneestaan elävinä ulos, koska nekin muka tarvitsivat nauttia elämästä. "Elämä on niin hyvä, kun sitä vain voisi", hän usein lausui.

16. 15 *

1 балл

Отметьте только один овал.

☐ oikein käyttää

☐ lahjoittaa

☐ elää kauan

17. Пожалуйста, для получения сертификата напишите по-русски свою фамилию, имя и отчество, укажите класс, номер школы, населенный пункт или должность и место работы. *

Компания Google не имеет никакого отношения к этому контенту.

Google Формы